

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 2. Quatra & quinta ratio ponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

- 56 Ratio autem videtur à priori, quia linea prædicamentalis non est mixta ex conceptionibus, aut prædicatis analogis, & univocis: sed solum pure constans ex univocis à primo usque ad infinitum; sed respectu Dei, & creaturarum non possunt esse omnia prædicata quæ componunt lineam prædicamenti substantiæ univoca: sed partim sunt univoca, & partim sunt analogica: ergo ex illis non potest fieri unum prædicamentum in quo sint Deus, & creatura.
- 57 Exemplo declaratur hoc manifesto, quia accedens, & substantia non possunt esse in quadam linea, quæ componatur ex ente ut sic, & reliquis prædicatis, etiam si aliquod prædicatum contentum in tali linea esset univocum respectu accidentis & substantiæ, quia caput talis lineæ esset analogum: unde quotiescunque incipit aliqua linea prædicamentalis ab omnibus maxime attenditur, ut caput talis lineæ sit univocum, & non analogum: atqui caput prædicamenti substantiæ scilicet substantia completa ut sic, quia est transcendens ultimam differentiam Dei est analogum sicut ens ad substantiam, & accedens per vos, quia transcendit: ergo nullo modo potest fieri, aut componi ex illo capite, & reliquis prædicatis una linea prædicamentalis sub qua sint Deus, & creatura, membra enim seu partes ut ita dicam, quæ non sunt sub uno capite, nullo modo pertinent ad idem corpus, quia caput univocum debet influere in omnia membra.
- 58 Sed Deus, & creatura non sunt sub uno capite prædicamenti substantiæ scilicet sub substantia completa ut sic, tanquam sub uno conceptu univoco, & generico, quia talis conceptus est analogus respectu Dei: ergo Deus non pertinet ad corpus illud artificiale prædicamenti substantiæ.
- 59 Quod expresse docuerat P. Hurtado in *logica, disp. 9. sect. 8. §. 108. ibi*. Dices secundum Dei attributa posse in prædicamento constitui. Respondetur Deum non constitui in prædicamento substantiæ ut dixi §. 23. sic ille. Verba autem §. 23. sic se habent, Deus autem abest à prædicamento, quia in illis prædicamentorum auctores noluerunt constitui nisi individua creaturæ: vero hæc opponantur ex diametro conclusioni ipsius Hurtado, quam posuit in metaphysica *disp. 9. §. 54. ibi*: itaque si res metaphysica expendatur, Deus non est expungendus à prædicamento substantiæ ut patet ex argumentorum solutione ipse videtur.
- 60 Præterea, nullo modo toleranda videtur solutio quam his verbis tenuit ipse Hurtado, ubi supra *sect. 4. §. 51. in fine*. Deinde prædicamentum est series prædicatorum ab individuo usque ad supremum conceptum dividendem ens, quod si in hac serie interijciuntur prædicata analogica, prædicamentum conflabitur ex analogis, quæ vere habent conceptum communem, sic ille. Hæc inquam solutio, quia destruit omnes conditiones prædicamenti nullo modo debet tolerari, quis enim unquam posuit prædicamentum, quod non solum non componeretur ex generibus, neque ex univocis: sed quod absurdus est ex analogis: certe nullus; unde si omnes conditiones stabilitæ prædicamentorum ita evertantur, & funditus labefactentur, non solum dabuntur individua in prædicamentis: sed potius omnia prædicamenta medio tollentur sine ulla dubitatione; unde velint, nolint adversarij cogentur fateri Deum non

esse in prædicamento, quia si prædicamentum non est in eo, non potest quidquam esse, quia quod nihil est nihil continet sub se: ergo si omnes destruuntur conditiones prædicamentorum nullum erit prædicamentum, ac proinde Deus in prædicamento non erit, neque rationabiliter defenduntur conclusiones, quando omnia principia, & iura quibus innituntur res de quibus agimus negantur, & negliguntur, quia contra negantes principia non est arguendum; multo enim facilius erat adversarijs, & magis rationi consonum veritatem hanc sanctorum Patrum auctoritatibus firmam firmis argumentorum lateribus roboratam defendere, quam placitum ita lubricum tueri, ac docere, ut si aliquomodo defendi vellet necesse sit tot veritates convellere, & labefactare.

Tertio probatur principaliter, si Deus ponetur in prædicamento sub aliquo genere, sequeretur existentiam non esse de essentia divinæ naturæ: sed hoc est falsum: ergo id ex quo sequitur minor hæc est manifesta, & docetur, & probatur à P. Hur. in *metaph. disp. 20. de Deo, sec. 2. per 10. tam; præcipue à num. 17. usque ad 19.* ratione autem manifesta sic probatur, quia Deus in primo suo conceptu differt à creatura, in primo, & proprio conceptu illius, quia creatura est ens contingens, Deus autem necessarius; nisi enim formaliter hi conceptus apprehendantur non efformamus proprium conceptum Dei, neque creaturæ: ergo qui proprie concipit differentiam Dei, concipit formaliter necessitatem existendi: sed necessitas existendi est actualitas necessaria existentie; ergo de conceptu essentiali Dei est existentia: ergo falsum est negare existentiam de essentia divinæ naturæ: sequela illa maioris sic probatur, quia quidquid ponitur in prædicamento ponitur præcendendo ab existentia, omnia enim prædicamenta abstrahunt ab actuali exercitio existendi, quod est existentia: ergo si Deus ponitur in prædicamento abstrahitur ab existentia: sed nihil abstrahitur à prædicato quod sit de essentia alicuius, quia res sine omnibus prædicatis essentialibus nullo modo potest concipi neque esse; ergo si Deus poneretur abstractus ab existentia in prædicamento, sequeretur evidenter existentiam non esse de essentia Dei.

Urgetur, nam in rebus creatis in quibus essentia non est ex se, & ex ratione sua formali existens potest abstrahi essentia ab existentia, non tamen in Deo, qui est ens per essentiam, ac proinde de se ipso dicit: ego sum, qui sum, unde ex sua essentia est existens: ergo Deus nullo modo potest poni in prædicamento.

SVBSECTIO II.

Quarta, & quinta ratio ponuntur.

Quarto sic argumentor, quia omne quod est directe in prædicamento substantiæ vel est ut prima substantia (in basi prædicamenti tanquam fundamentum totius ordinis prædicatorum essentialium,) vel tanquam secunda substantia; sed neutro modo est in prædicamento; ergo nullo modo est in illo; hæc minor in qua est difficultas probatur quoad secundam partem, quia omnis secunda substantia aut est communis pluribus inferioribus essentialiter distinctis, aut

Yyy 3 pluribus

pluribus inferioribus solo numero differentibus secundum naturam, & substantiam: atqui Deus non continet sub se plures Deos specie, & essentialiter distinctos, quibus se communicet ut superior inferioribus, solum enim datur in divinis communicatio, qua pater se communicat filio, & Pater, & Filius media spiratione seu per illam se communicant Spiritui Sancto, alia autem communicatio superioris respectu inferiorum dissimilium in essentia, non datur in divinis, nec potest dari, quia de essentia Dei est ut sit singulare, & determinatum individuum.

64 Item Deus non continet plures Deos realiter distinctos, & numero differentes secundum naturam, & essentiam, quibus Deus se communicet ut superior: ergo nullo modo Deus est in prædicamento substantiæ ut secunda substantia.

65 Prima pars illius minoris principalis sic probatur, quia omnis prima substantia quæ in prædicamento collocatur, debet esse sub secunda substantia, aut generica, aut specifica, ut Petrus sub homine, vel ut Gabriel in sententia Thomistarum, sed neutro modo potest Deus esse in prædicamento: ergo non est in illo ut prima, & individua substantia; minor quoad secundam partem sic probatur, quia semper secunda substantia specifica habet plura individua sub se eiusdem speciei, & numero differentia: sed Deus non habet aliud individuum, quod sit eiusdem speciei cum ipso, quia vel illud est Deus, vel creatura; non Deus, quia iam darentur plures dii numero distincti, quod est hæreticum; neque ex creatura, quia nulla creatura est eiusdem speciei cum Deo, cum magis distet Deus à creaturis omnibus quam ab animalibus, & lapides ab Angelis ut de se patet; ergo Deus non est sub secunda substantia specifica: quod autem non sit sub generica; patet ex supradictis, ubi probavimus nullum conceptum posse dari in Deo quod possit esse genus, alias Deus componeretur ex actu, & potentia, quod est falsum.

66 Ultimo probatur ratione, quam ex Durando laudat P. Suarez, quia Deus secundum propriam essentialem, & constitutivam rationem suam non dicit præcisam perfectionem unius prædicamenti, sed omnia includit; formaliter quidem rationes plurium, eminenter autem omnium, non quod rationes aliquæ prædicamentales ut sic in Deo formaliter reperiantur, nam ut constituuntur in prædicamento includunt limitationem, & imperfectionem, quomodo dixit Dionysius *cap. 1. de divinis nominibus*, Deum esse supra substantiam, & Augustinus *7. de Trinitate, cap. 5.* Deum dici abusive substantiam, sed quod formales rationes, & denominationes aliquorum prædicamentorum secundum abstractiorem rationem, & eminentiorem tribuantur Deo cum proprietate, quæ convenientia universalissima interdum est cum primis generibus prædicamentorum, ut maxime constet in substantia, & relatione, interdum cum aliquibus speciebus ut esse sapientem, iustum, &c. quo sensu loquutus est Augustinus in *priori loco citato, ex 5. de Trinitate*, quod late prosequitur *sermone 28. de tempore*; alia vero prædicamenta neque huiusmodi convenientiam habent cum Deo, sed solum eminenter in Deo continentur, solumque per metaphoram ei attribuantur; ob hanc ergo causam, & infinitam eminentiam illius rationis constitutive Dei, non potest definiri ad aliquod prædicamentum, sed supra omnia, & extra omnia est tanquam fons omnium.

SECTIO VLTIMA.

Diluuntur Adversaria argumenta.

Ad locum Augustini, præter ea quæ à nobis dicta sunt supra, ubi satis, superque mentem tanti Doctoris explicuimus, Respondeo concedendo duo illa prædicata substantia videlicet, & relationes, hoc est similia illis quæ in prædicamentis ponuntur convenire proprie Deo, non vero cum imperfectionibus, quæ inveniuntur in talibus prædicatis, quatenus in prædicamento ponuntur, & quæ requiruntur necessario ut in illo res collocentur, v.g. imperfectio compositionis simpliciter, rationis incompletæ, generis, & speciei, &c. ideo Divus Augustinus *lib. 5. de Trinitate*, postquam dixit multa prædicamenta de Deo translatione prædicari, aut affirmari; subdit, si tamen de illo proprie aliquid dici ore hominis potest, ubi & prædicamenta asserit metaphorice, & per translationem de Deo enuntiari, hoc enim sonant illa verba de Deo, multa prædicamenta translatione prædicari, quod ut clarius intelligatur addit verbis citatis, nihil posse proprie attribui Deo de rebus propterea in prædicamento sunt, hoc denotant illa verba, si tamen de illo proprie, &c. quibus aperte satisfactum est menti, & verbis Divi Augustini.

Ad locum Damasceni, respondeo ex illo nullo modo posse colligi Deum poni in prædicamento, nam licet verum sit sanctum Doctorem asserere Deo proprie convenire filiationem, & paternitatem, ab eisque participare creaturas relationes proprias, nihilominus male colligitur, ex illis Verbis Deum in prædicamento poni, quia illæ relationes paternitatis, & filiationis non habent in se imperfectiones quas necessario debent habere ea, quæ in prædicamento collocantur, de quibus iam late egimus supra.

Ad aliud testimonium Damasceni, Respondeo cum P. Vasquez eo testimonio illi non tam curæ fuisse docere Deum esse in prædicamento, quam exempla proponere specierum, & generum, quorum exemplorum non semper requiritur veritas.

Ad locum Aristotelis respondeo, in tali loco non agere de Deo omnium rerum Creatore, sed de substantijs separatis, nomine enim Dei, ut optime notavit Fonseca videtur Aristoteles, non solum hic, sed etiam sæpe ad Angelos significandos, nam tantus Philosophus non poterat tam crasse errare, ut plures Deos, & quidem corporeos doceret, eo modo quo erat necessarium ut Deus esset animal licet immortalis: itaque, licet Aristoteles erraverit, quatenus posuit quasdam substantias superiores hominibus subtilissima corpora habentes, quasque Deos vocat, & ait convenire in ratione animalis cum homine, differre tamen ratione immortalitatis, ponique in prædicamento substantiæ, nullo modo tamen has imperfectiones tribuit Deo, cum certissime demonstraverit Aristoteles in *Metaphysica* Deum esse unum, incorporeum, & infinitum, ac proinde nullo modo limitibus prædicamentorum definiri.

Nec potest dici eum, qui circa Angelos erravit, erravisse etiam circa Deum tribuendo illi corpus sicut Angelis; non enim hoc potest dici, quia multi ex Patribus etiam tribuerunt corpus Angelis.